

future profession, because this information is of greater importance for students and is easier memorized. It integrates and triggers such types of mental activities as analysis, systematization, assessment and develops creative potential. The project work puts into practice various types of speech activity in a foreign language improving students' skills, which in combination with modern technical innovations provide for more qualified training of young professionals, and their adaptation in the world of rapidly developing information technologies.

Literature:

1. Полат Е.С. Метод проектов на уроке английского языка / Е.С. Полат // Иностранные языки в школе. – 2000. – №2. – С. 3-10
2. Stoller, F. Project Work: A Means to Promote Language Content. // English Teaching Forum: електрон. версія журн. 1997 Vol. 35, № 4
URL:http://dosfan.lib.uic.edu/usia/E-USIA/forum/vols/vol35/no4/p2.htm#author_195
(дата звернення 28.01.2018)

Ушакова Н.В.

*Харківський національний автомобільно-
дорожній університет
м. Харків, Україна*

Особенности использования мультимедийных технологий под час навчання аудіювання

В сучасному освітньому просторі вивчення іноземних мов органічно поєднується з використанні комп'ютерних засобів навчання, які створюються на підґрунті лінгвометодичних та психолого-педагогічних досягнень у цій галузі. Одним з напрямком нашої роботи є створення мультимедійних навчальних програм з навчання аудіювання (з складанням викладу). Лінгвометодичні вимоги до створюваних матеріалів дублюють вже існуючі для традиційних засобів навчання, таких як посібник або підручник. Загальними

для них виступають комунікативна спрямованість навчання та правильність і нормативність мовного змісту матеріалів.

Також існують специфічні вимоги до комп'ютерних засобів навчання, серед яких визначено, в першу чергу, їх *інтерактивність*. Процес комунікації набуває інтерактивного характеру внаслідок обміну інформацією між учасниками та їх сумісної діяльності. Взаємодія «комп'ютер - студент» відбувається під час виконання останнім навчальних завдань та вправ у відповідності до покрокових інструкцій комп'ютера. За думкою М.А. Бовтенко, особливість такого діалогу полягає в забезпеченні одночасній взаємодії студента з навчальним змістом, викладачем та технічним засобом. Функції викладача реалізуються комп'ютером у формулюванні цілей, коригуванні дій студента, визначенні результатів діалогічної діяльності. Діалог набуває багаторівневого характеру внаслідок контакту як з операційною системою, в цілому з програмою та окремими навчальними завданнями. Активна роль студента в процесі взаємодії визначає послідовність та подовженість роботи, прийняття рішення щодо доцільності використання даного програмного забезпечення особисто тощо. Можна визначити як провідний інтерактивний характер даного типу комунікації, що відповідає назві інтеракції [1: 31].

Інша особливість такого типу навчальних матеріалів є їх *мультимедійність* – використання засобів навчання, що презентуються у комплексі різних типів інформації та орієнтовані на включення всіх каналів сприйняття студента одночасно (графічної, візуальної, аудіальної інформації). Але одночасність нами розглядається як можливість обирати тип інформації для презентації навчального змісту в залежності від доцільності та методичних завдань, у відповідності до типу активного користувача – студента.

Комбінування типів інформації у презентації спрямовується на прискорення її сприйняття та розширює навчальні можливості. Комплексна презентація різних типів інформації дозволяє показати динаміку того чи іншого мовного матеріалу, що не властиво надрукованим посібникам, які демонструють кінцевий результат (наприклад, мовленнєві зразки – моделі

висловлювань у відповідній ситуації: у підручнику чи посібнику може бути представлене як запитання – відповідь, а динаміку змінювання мовної форми від початкової до кінцевої можна презентувати як відповідну анімацію).

Методичні можливості полягають у створенні навчальних матеріалів нового типу за допомогою комп'ютерних програм на відміну від їх простого механічного поєднання. Такий комплекс адаптує системи до змін функціонування в залежності від умов роботи та визначається як засоби індивідуалізації навчання [1: 36]. Враховуючи особливості мовної підготовки студента, викладач використовує комп'ютерне забезпечення у якості педагогічного супроводу.

Іншим фактором є нелінійність представлення навчального матеріалу. Нелінійність передбачає прихованість від користувача наступних завдань, змісту, до моменту закінчення їм виконання попереднього. Ознайомлення з інформацією затримується, мотивуючи до подальшого виконання завдань, ретельного вивчення навчальних матеріалів, виконання певних операцій за змістом, унеможливаючи, на відміну від надрукованих матеріалів, попереднє пролистування сторінок.

В класифікаційній системі запропоновані матеріали можна віднести до комп'ютерних засобів навчання, створених за допомогою прикладних допоміжних програм. Відповідно до цієї класифікації вони набувають статусу навчальних за змістовно-структурним параметром: включення етапів презентації, тренування, контролю при роботі з матеріалом. Так, на етапі презентації проводиться робота з формування первинних навичок фонетичного, лексичного, граматичного характеру, яка націлена на зняття мовних труднощів. Етап тренування націлений на формування на основі цих навичок мовленнєвих вмінь. Контроль перевіряє рівень сформованості мовленнєвих вмінь та його коригування.

Незалежно від того, що для розробки навчальних матеріалів нами обрану програму, яку традиційно відносять до допоміжних, однією з переваг Power Point вважаємо доступність: програма входить до складу стандартного пакету

офісних програм та встановлена на більшості комп'ютерів, потребує володіння нею на рівні користувача як для викладача, так і для студента. Робота складається з трьох етапів опрацювання обраної теми: що передуює роботі з комп'ютером, власно складає цю роботу, виконуються після завершення роботи з комп'ютером. До першого блоку можна віднести аудиторну роботу з формування мовних навичок та мовленнєвих вмінь в різних видах мовленнєвої діяльності (говорінні, письмі, читанні) на матеріалі певного періоду – рівня. До другого віднесімо виконання завдань, що складають дану навчальну програму. До третього віднесемо завдання, націлені на складання власного монологічного висловлювання в усній або письмовій формі, або у вигляді власного мультимедійного проекту – власної презентації.

На початковому етапі вивчення російської мови як іноземної навчання аудіювання відбувається згідно існуючих вимог. Серед цих вимог науковці виокремлюють дві великі групи: вимоги до власно навчальних аудіоматеріалів та вимоги до їх презентації. В нашому випадку використовуються адаптовані матеріали, які на відміну від автентичних побудовані з урахуванням програмних вимог: належать до загальномовної сфери комунікації, обираються за закріпленою у програмі тематикою, тому доцільні, мають етичну та естетичну привабливість, правдиві до реальності, що разом складається у таку характеристику, як валідність. Наприклад, навчання аудіювання на матеріалі цільних текстів починається після закінчення студентами ввідного фонетичного курсу, коли вони спроможні сприймати на слух елементарні фрази та невеликі висловлювання.

Посильність сприйняття граматичних явищ забезпечується в опануванні мовного матеріалу в інших видах мовленнєвої діяльності: говорінні, читанні письмі під час попередніх занять. Кількість нових лексичних одиниць відповідає програмним нормативам та складає на цьому етапі 1-1,5 відсотки. Семантизація нових лексичних явищ відбувається за допомогою наочних зразків, а виконання перед текстових вправ знімає труднощі усного сприйняття.

Тексти не включають нові граматичні явища, складені виключно на вивченому та відпрацьованому граматичному матеріалі. Так, граматичні моделі окремих фраз повторюють вивчений на інших заняттях матеріал та не ускладнюють сприйняття. Інтонаційна будова, виокремлення інтонаційного центру висловлювань відповідає опанованим конструкціям. Кількість слів у окремій фразі не перевищує 5-6 одиниць. Отже, заняття націлене на навчання власне аудіювання.

Передтекстові завдання включають тип вправ, що має назву в методиці «снежный ком». Для виконання вправ обрані найбільш значущі у змістовному плані висловлювання та висловлювання з ускладненою структурою (ключові фрази та фрази, що включають нові лексичні одиниці).

Порядок розширення має характер від нового до знайомого. Це означає, що на початку роботи з фразою, яка покроково доповнюється новими одиницями, обирається граматичний компонент. Кінцевим продуктом засвоєння є комунікативний фрагмент, що дорівнює окремій фразі та являє собою мінімалізовану одиницю сприйняття [2: 52]. Завдання вправи полягає в формуванні вмінь виокремлення цієї одиниці з мовленнєвого потоку та в поєднанні її з певним смислом внаслідок привласнення студентом її до мовного досвіду – переведення її сприйняття з рівня оперативної пам'яті на рівень довгострокової пам'яті.

Кінцевою метою низки таких вправ є привласнення до мовного досвіду певної кількості таких комунікативних фрагментів, які становлять основу для розкриття обраної теми. Так, наприклад, для теми «Мої друзі», типовими комунікативними фрагментами є «вік», «місце проживання», «заняття», «зовнішність», «риса характеру», «спільні інтереси» тощо. Опора на ряд візуалізацій прискорює процес сприйняття.

Презентація викладачем матеріалу здійснюється візуально та голосом. Відповідно до невисокого рівня навченості викладач може використовувати у якості опори друкований мікротекст, фразу, або залишити для презентації лише візуальну наочність без опори на текстовий матеріал. Власна аудіо презентація

текстового матеріалу доцільна для обраного рівня володіння мовою.

Презентація за допомогою технічних засобів аудіоматеріалів може скласти для студентів додаткові труднощі. Натомість як голос викладача є знайомий для студентів, що дозволяє зосередитись їм на сприйнятті нової інформації.

Візуальні опори відтворюють послідовність появи інформації, допомагаючи зберегти її у пам'яті студентів. Після прослуховування студенту пропонується дати назву текстовим фрагментам, всьому тексту, відтворити послідовність тексту з опорою на наочність. Інше завдання пропонує студентів заповнити пробіли у графічному ключі, виконати тест на поняття детальної інформації. Ці завдання використані для перевірки повноти та глибини сприйняття. Результати цих завдань можна використовувати як засоби контролю аудіювання. Кількість прослуховувань, одне чи два, залежить від кінцевої мети заняття. Останнім завданням може бути як відтворення тексту, так і складання власного подібного за змістом тексту в усній чи письмовій формі.

Література:

1. Бовтенко М.А. Компьютерная лингводидактика: Учебное пособие / М.А. Бовтенко. – М.: Флинта: Наука, 2005. – 216 с. : ил.
2. Гончар И.А. Аудема как единица обучения аудированию иноязычного текста / И.А. Гончар. – [электронный ресурс] – <https://cyberleninka.ru/article/v/audema-kak-edinita-obucheniya-audiovaiyu-ino-yazychnogo-teksta/> Дата последнего обращения 02.02.2018

Фандеева А. Є.

**Харківський національний автомобільно-
дорожній університет**

м. Харків, Україна

e-mail: Fandyasportik@outlook.com

Особливості методики вивчення іноземної мови на основі кінофільмів

На сьогоднішній день існує величезна кількість методів вивчення мови, які відрізняються своєрідністю і неповторністю застосовуваних освітніх програм. Кожен може вибрати найбільш прийнятний для нього і ефективний